

LAUKAA KALLAANLAHTI

Kivikautisen löytöpaikan kaivaus

Simo Vanhatalo 2002

LAUKAA Kallaanlahti

Kivikautisen löytöpaikan ympäristön koekaivaus

MUSEOVIRASTO

Arkeologian osasto, koekaivausryhmä II

Simo Vanhatalo 2002

KAIVAUSKERTOMUS

Kohteen nimi: Kallaanlahti
 Muinaisjäännöslaji: Kivi/varhaismetallikautinen löytöpaikka
 Muinaisjäännös-rekisterinumero: 410 01 0057
 Inventointinumero: 58 (Lievestuoreenjärven rantakaavan muinaisjäännösten inventointi)

Lääni: Länsi-Suomen lääni
 Kunta, kunnanumero: Laukaa, 410
 Kylä, kylänumero: Lievestuore, 407
 Tila, rek.no: Kallaanlahti, 1:57
 Kiinteistötunnus: 410-407-0001-0057
 Maanomistajat: Eero Salminen Mikko Salminen Anja ja Lassi Salminen
 Katuosoite: Vanha Rantatie 154 as 2 Kannaksenkatu 28 Liepeentie 32
 Postinumero, -toimipaikka: 02400 Kirkkonummi 40600 Jyväskylä 41400 Lievestuore
 Riku Salminen Olli Salminen
 Forsellesintie 1-3 a 1 Tavintie 2 f 33
 02700 Kauniainen 40400 Jyväskylä

Gt-kartta: 8
 Peruskartta: 3214 02 Niemisjärvi (+3212 11 Lievestuore)
 Paikannusmenetelmä: Gps-paikannin, Garmin IIIp, tarkkuus <±3 m
 Yhtenäiskoordinaatit: P: 6909540
 I: 3460020
 Z: 85-88 m mpy
 Peruskoordinaatit: X: 6909540
 Y: 3460020
 Z: 85-88 m mpy
 Maantieteelliset koordinaatit: N: 62°17'20.27", E: 26°13'46.98"

Rahoittaja: Museovirasto, koekaivausryhmä
 Tutkimusaika: 21.8.2002
 Tutkimustapa: koekaivaus, koekuopat
 Tutkimusala / kaivausala: 1000 m² / 5 m²
 Kaivauksenjohtaja: Simo Vanhatalo, HuK
 Piirtäjä: Kalle Luoto, HuK
 Tutkimusavustaja: -
 Kaivajat: 4, koekaivausryhmän palkkaamia

Kaivauslöydöt: -
 Valokuvat: -
 Diat: -
 Gt-karttaote: GT 8, 1:200000, pain. 2002, s. 3
 Peruskarttaote: PK 3214 02 Niemisjärvi, pain. 1989 ja 3212 11 Lievestuore, pain. 1983+1992, 1:20000, s. 4

Kartat: Yleiskartta 1:2500, A4, s. 5
 Tasokartat: -
 C14-ajoitukset: -
 Liitteet: -

Aikaisemmat kaivaukset: -
 inventoinnit: Timo Sepänmaa 2000. Laukaan Lievestuoreenjärven rantakaava-alueen muinaisjäännösten inventointi. Keski-Suomen museo.
 tarkastukset: -
 muut tutkimukset: -
 muut tiedot: -
 löydöt: KM 32566:1-3. Saviastian paloja < 1 g, palanutta luuta 1 g ja kvartsi-iskos 22 g. Diar. 7.5.2001.

TUTKIMUSPERUSTE

Kohde tutkittiin, koska kivi/varhaismetallikautisen löytöpaikan alueelle on laadittu rantakaava ja paikalle oli suunniteltu kesämökki.

KOHTEEN SIJAINTI JA KUVAUS

Tutkittava kohde sijaitsee Lievestuoreenjärven kaakkoisrannalla Kallaanlahden länsirannalla, noin 3 km pohjoiskoilliseen Lievestuoreen kirkosta ja 20.5 km eteläkaakkoon Laukaan kirkosta. Rakennuspaikaksi suunniteltu alue sijaitsee pienehköllä moreenikumpareella, jonka halkaisija on noin 50 m. Sen länsiosassa on laakeita rantakallioita ja kumpareen itäpuolella on alavaa, ojitettua suota. Kohteen eteläpuolella on yksi kesämökki, muuten laajan Kallaanlahden rannat ovat toistaiseksi rakentamattomia. Maanomistajan mukaan kalastajat ja tukinuittajat ovat pitäneet rantakallioita leiripaikkanaan.

Timo Sepänmaan vuonna 2000 tekemässä inventoinnissa kumpareen länsireunan koekuopasta (ks. yleiskartta) löytyi pieniä luunsiruja (120 kpl, 1 g), yksi siru asbestisekoitteista keramiikkaa (1 kpl, < 1 g) ja kvartsi-iskos (22 g).

KAIVAUSMENETELMÄT

Tutkittavalle alueelle, kumpareen laelle ja sen etelärinteeseen kaivettiin 7 kappaletta noin 0.6 x 0.6 m suuruista koekuoppaa (ks. yleiskartta). Lisäksi alueelle tehtiin muutamia lapionpistoja löytöjen ja maaperän määrittämiseksi. Yleiskartan pohjana käytettiin kaava- ja peruskarttoja, joita täydennettiin maastomittauksin. Koekuoppien paikat määritettiin GPS-satelliittipaikantimen (tarkkuus $\pm 3\text{ m}$) avulla.

Kaivausvälineinä käytettiin lapioita turpeen poistossa ja lastoja hiekkakerroksia kaivettaessa. Lähistön kaikki mahdolliset avoimet maanpinnat tarkastettiin. Kaivausten lopussa kaikki koekuopat peitettiin.

KAIVAUSHAVAINNOT

Kohteen maaperä oli moreenia, jossa esiintyi hienompia, lajittuneita hiekkakerroksia. Pohjoisimmassa koekuopassa hiekka oli hyvin pehmeää, ilmeisesti maata oli kaivettu tai paikalla oli tuulenkaadon nostamaa maata. Varsinkin kumpareen etelärinteen koekuopissa maaperä oli hienoa, kellertävää ja harmaata hietaa. Hienomman maa-aineksen pulverimaisuus johtunee alueella olleesta metsäpalosta. Palaneen kannon jäänteet löytyi kumpareen lakiosan keskimmäisestä koekuopasta. Lähes kaikissa kuopissa oli pyöreäksi hioutuneita moreenikiviä.

Koekuopista ja lapionpistoista ei löytynyt mitään esihistorialliseen asuinpaikkaan viittaavaa.

YHTEENVETO

Tutkimusalueen vähäiset inventointilöydöt saattavat viitata kivikautiseen tai varhaismetallikautiseen paikkaan, mutta koekaivauksissa ei löydetty mitään, joka tukisi tätä. Tutkimusten aikana paikalla käynyt maanomistaja kertoi peruneensa kumpareen laelle kesämökkihankkeensa kuultuaan inventoinnin tuloksen. Koekaivausten tulosten perusteella Museovirasto totesi, ettei alueella ole kiinteää muinaisjäännöstä, joka rajoittaisi tai estäisi rakentamisen.

Helsinki 29.12.2003

Simo Vanhatalo, HuK

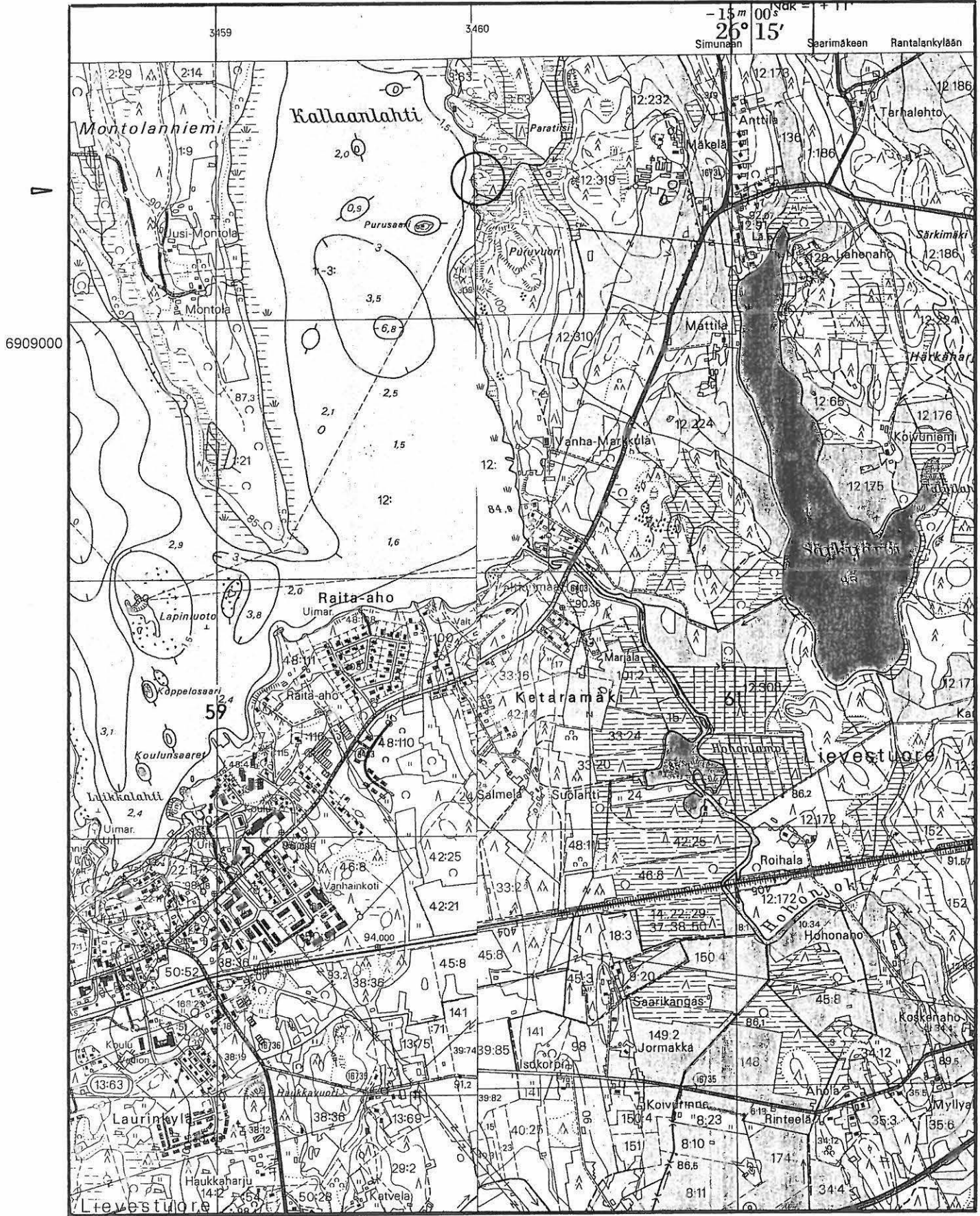
LAUKAA Kallaanlahti

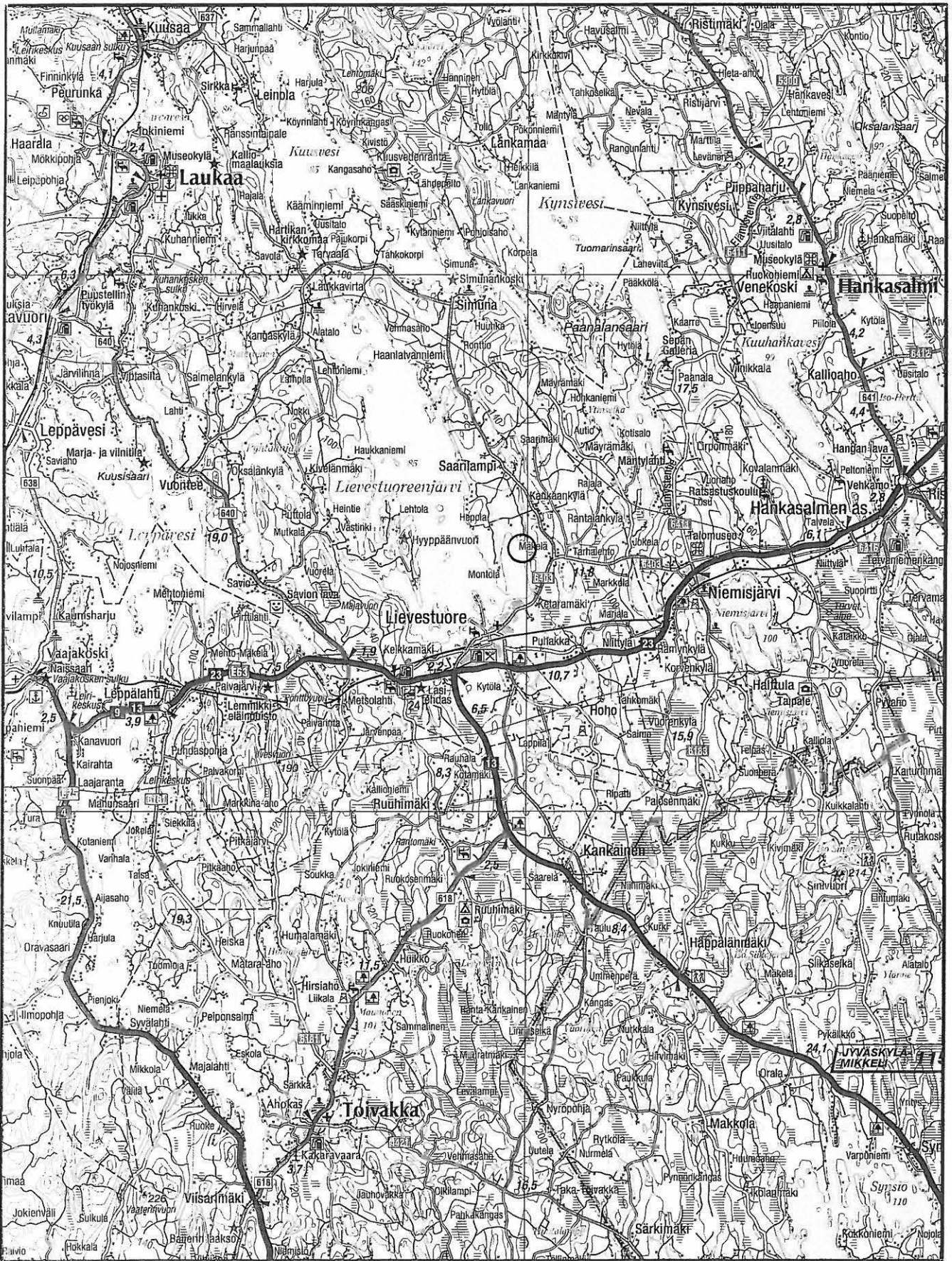
Simo Vanhatalo 2002

Pk 23214 02 Niemisjärvi p. 1989 ja 3212 11 Lievestuore, pain. 1983+1992, 1:20000

P: 6909540, I: 3460020, Z: 85-88 (X: 6909540, Y: 3460020)

3460000

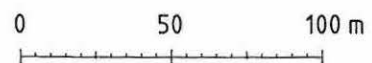

LAUKAA Kallaanlahti
Simo Vanhatalo 2002
yleiskartta 1:2500

- koekuoppa 60x60 cm
- × inventointihavainto v. 2000

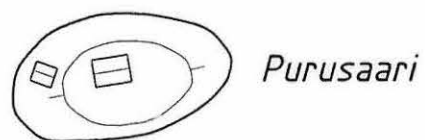
X: 6909600
Y: 3459900

Kallaanlahti

X: 6909500
Y: 3459900

Lievestuoreenjärvi

84.9

Purusaari

